

**EWALUACJA VIII EDYCJI
BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO
MIASTA BIAŁA PODLASKA NA ROK 2024
RAPORT**

Spis treści:

1. Ogólne informacje o Budżecie Obywatelskim w Białej Podlaskiej
2. Informacje o ewaluacji Budżetu Obywatelskiego
3. Wyniki ewaluacji, wnioski i rekomendacje
 - 3.1. Udział w ankietach
 - 3.2. Udział w konsultacjach
 - 3.3. Udział w wywiadach telefonicznych
 - 3.4. Rekomendacje
4. Podsumowanie

1. Ogólne informacje o Budżecie Obywatelskim w Białej Podlaskiej

Proces Budżetu Obywatelskiego w Białej Podlaskiej jest realizowany, w oparciu - oprócz przepisów ustrojowych jak: ustawa o samorządzie gminnym, ustawa o finansach publicznych o przepisy lokalne:

- Uchwałę Rady Miasta NR LII/43/23 z 26 maja 2023 roku w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać projekt Budżetu Obywatelskiego i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawie Budżetu Obywatelskiego,
- Zarządzenie NR 115/23 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z 26 czerwca 2023 roku w sprawie przeprowadzenia procedury budżetu obywatelskiego miasta Biała Podlaska w roku 2023.

W 2023 roku odbyła się VIII edycja Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej, podczas której mieszkańcy podejmowali decyzje dotyczące wydatków z miejskiej kasy w ramach budżetu na kolejny rok, przy czym edycja ta została przeprowadzona w oparciu o nową uchwałę Rady Miasta, regulującą procedurę budżetu partycypacyjnego.

Zmiany wprowadzone tą Uchwałą dotyczyły kategorii projektów zawartych pod nazwą „Zielony Budżet Obywatelski Białej Podlaskiej” oraz sposobu głosowania na kartach w formie papierowej.

Po raz pierwszy Uchwała wprowadziła obowiązek ewaluacji Budżetu Obywatelskiego.

W 2023 roku do dyspozycji mieszkańców przeznaczono łącznie 2 400 000 złotych, czyli prawie o pół miliona więcej niż w roku ubiegłym.

Działania informacyjno-promocyjne Budżetu Obywatelskiego były prowadzone za pośrednictwem kanałów informacyjnych Urzędu Miasta Biała Podlaska – na stronie *Budżetu Obywatelskiego Miasta Biała Podlaska* i stronie *Urzędu Miasta*.

Na stronach tych zamieszczono informacje dotyczące:

- zasad zgłaszania projektów,
- zakresu działania,
- harmonogramu procedury Budżetu Obywatelskiego,
- pomocy przy formułowaniu propozycji projektów oraz wstępnym kosztorysowaniu ze wskazaniem danych kontaktowych do konsultantów z poszczególnych branż i dziedzin.

Strona dawała również możliwości promocji własnego projektu - uzyskania materiałów służących jego rozpowszechnieniu.

Informacje o Budżecie Obywatelskim ukazały się również w lokalnej prasie oraz na zachęcających do wzięcia udziału w procedurze Budżetu Obywatelskiego - umieszczonych w przestrzeni miejskiej - plakatach.

Zgodnie z harmonogramem Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy miasta mogli złożyć swoje projekty od 27 czerwca 2023 roku do 10 lipca 2023 roku.

W tym roku do budżetu obywatelskiego zgłoszono 14 projektów :

- 2 projekty z kategorii „Duże”:

- FunPark Podmiejska - projekt nr 1; wartość - 1 000 000 zł,
- Boisko Wielofunkcyjne na osiedlu Grzybowa - projekt nr 4; wartość 630 000 zł,

- 4 projekty z kategorii „Średnie”:

- Strefa integracji i relaksu - projekt nr 3; wartość 265 824,93 zł,
- Kompleks plażowo-wypoczynkowy nad Krzną przy ulicy Kąpielowej i Plażowej - projekt nr 5; wartość 500 000 zł,
- Tor Ninja Park sportowo-rekreacyjny OCR - projekt nr 10; wartość 470 000 zł,

- Odbetonowanie terenów miejskich oraz budowa punktu informacyjnego - projekt nr 13; wartość 500 000 zł,

- 7 projektów „Małych”:

- Miejsca parkingowe przy ulicy Kapielowej - projekt nr 6; wartość, 200 000 zł,
- Historyczno-Edukacyjny Szlak Bialskiego Lotnictwa - projekt nr 7; wartość 100 000 zł,
- Wykonanie dokumentacji przebudowy ulicy Wyzwolenia na odcinku ulicy Drzewieckiego do Długiej - projekt nr 8; wartość 200 000 zł,
- Budowa ulicy Fieldorfa - projekt nr 2; wartość 100 000 zł,
- Zielona Przystań Rowerowa przy ulicy Kosynierów - projekt nr 11; wartość 113 000 zł,
- Periodek - Eko Biała Podlaska - projekt nr 12; wartość 200 000 zł,
- Ciąg pieszo-jezdny na ulicy Mickiewicza - projekt nr 14; wartość 70 000 zł,

- 1 projekt „Zielony Budżet Obywatelski Białej Podlaskiej”:

- Sterylizacja kotów i psów - projekt nr 9; wartość 50 000 zł.

Stosownie do harmonogramu ocena projektów została przeprowadzona od 11 lipca 2023 roku do 2 sierpnia 2023 roku przez Zespół ds. budżetu obywatelskiego, składający się z przedstawicieli Urzędu Miasta Biała Podlaska.

11 projektów uzyskało ocenę pozytywną (projekty nr 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14), 3 projekty zostały ocenione negatywnie (projekty nr 5, 6, 11).

Do oceny projektu nr 5 pod nazwą „Kompleks plażowo-wypoczynkowy nad Krzną przy ulicy Kapielowej i Plażowej” wpłynęło odwołanie, w którym wnioskodawcy zmienili zakres projektu, co w konsekwencji pozwoliło ocenić projekt pozytywnie i zakwalifikować do głosowania wraz z innymi, zakwalifikowanymi w trakcie pierwotnej procedury.

Głosowanie, zgodnie z zapisami Uchwały Nr LII/43/2023 Rady Miasta Biała Podlaska, było prowadzone w dwóch formach:

- papierowej, w terminie od 26 sierpnia 2023 roku do 6 września 2023 roku;
- elektronicznej w terminie od 26 sierpnia 2023 roku do 10 września 2023 roku.

Instrukcje dotyczące konkretnych sposobów głosowania, terminy i wzory kart zostały zamieszczone na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej.

W ramach tegorocznego głosowania zostało oddanych na projekty łącznie 21 594 głosy, a udział wzięło 7906 osób, przy czym 23 osoby oddały głosy na papierowej karcie do głosowania.

Wyniki głosowania na poszczególne projekty:

- *projekty z kategorii „Duże”*:

- FunPark Podmiejska - projekt nr 1 - **4391** głosów,
- Boisko Wielofunkcyjne osiedle Grzybowa - projekt nr 4 - **838** głosów,

- *projekty z kategorii „Średnie”*:

- Strefa integracji i relaksu - projekt nr 3 - **1496** głosów,
- Kompleks Wypoczynkowy nad Krzną - projekt nr 5 - **2766** głosów,
- Tor Ninja Park Sportowo-Rekreacyjny OCR - projekt nr 10 - **551** głosów,
- Odbetonowanie terenów miejskich oraz budowa punktu informacyjnego - projekt nr 13 - **2781** głosów,

- *projekty z kategorii „Małe”*:

- Historyczno-Edukacyjny Szlak Bialskiego Lotnictwa - projekt nr 7 - **1864** głosy,
- Wykonanie dokumentacji przebudowy ulicy Wyzwolenia na odcinku ulicy Drzewieckiego do Długiej - projekt nr 8 - **515** głosów,
- Periodek-Eko Biała Podlaska - projekt nr 12 - **219** głosów,
- Budowa ulicy Fieldorfa - projekt nr 2 - **1542** głosy,
- Ciąg pieszo-jezdny na ulicy Mickiewicza - projekt nr 14 - **992** głosy,

- *projekt „Zielony Budżet Obywatelski Białej Podlaskiej”*:

- Sterylizacja kotów i psów - projekt nr 9 - **3639** głosów.

Z 12 poddanych pod głosowanie projektów, biorąc pod uwagę wyniki głosowania, winno zostać zrealizowanych 8 inicjatyw:

- projekt duży: FunPark Podmiejska,
- projekt średni: Odbetonowanie terenów miejskich oraz budowa punktu informacyjnego,
- projekty małe:
 - Historyczno-Edukacyjny Szlak Bialskiego Lotnictwa,
 - Wykonanie dokumentacji przebudowy ulicy Wyzwolenia na odcinku ulicy Drzewieckiego do ulicy Długiej,
 - Budowa ulicy Fieldorfa,
 - Periodek-Eko Biała Podlaska,
 - Ciąg pieszo-jezdny przy ulicy Mickiewicza,

- projekt Zielonego budżetu Białej Podlaskiej - Sterylizacja kotów i psów.

2. Informacje o ewaluacji Budżetu Obywatelskiego

Ewaluacja Budżetu Obywatelskiego to proces, który ma na celu podsumowanie danej edycji budżetu oraz pozyskanie opinii na temat jej przebiegu, osób, które biorą w niej udział.

Wyniki ewaluacji mają posłużyć planowaniu zasad i realizacji Budżetu Obywatelskiego przyszłych edycji.

Ewentualne wprowadzenie zmian będzie miało na celu poprawę jakości wdrożenia i wykonania Budżetu Obywatelskiego w kolejnych latach.

Ewaluacja pozwala również lepiej określić potrzeby mieszkańców i ocenić stopień znajomości budżetu partycypacyjnego.

Formalne umocowanie jej przeprowadzenia stanowił przepis §14 Uchwały Rady Miasta NR LII/43/23 z 26 maja 2023 roku w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać projekt Budżetu Obywatelskiego i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawie Budżetu Obywatelskiego.

Informacja o badaniu była dystrybuowana na miejskich kanałach internetowych - www.bo.bialapodlaska.pl, www.um.bialapodlaska.pl oraz lokalnej prasie.

Swoje opinie na temat VIII edycji Budżetu Obywatelskiego białczanki i białczanie mogli wyrazić, wypełniając ankietę ewaluacyjną, dostępną od 1 grudnia 2023 roku do 15 grudnia 2023 roku na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego - www.bo.bialapodlaska.pl - w formacie do wydruku i interaktywnym. Wypełnioną ankietę w wersji papierowej można było złożyć w Kancelarii Urzędu Miasta.

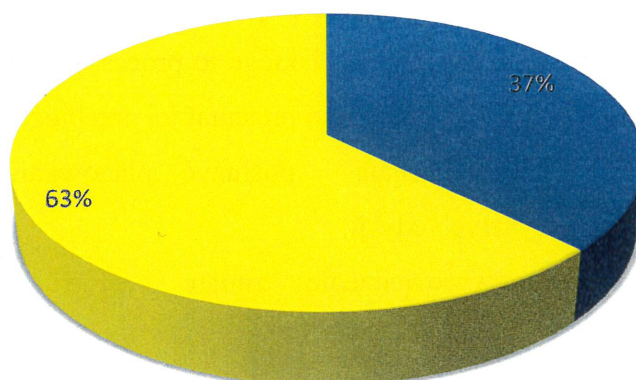
Mieszkańcy zostali również zaproszeni do udziału w konsultacjach dotyczących budżetu obywatelskiego, a także przekazywania uwag z tym związanych telefonicznie, na specjalnie uruchomiony w tym celu numer telefonu. Realizatorem planu ewaluacji był wyłącznie Urząd Miasta Biała Podlaska.

3. Wyniki ewaluacji

3.1. Udział w ankietach

Ankietę ewaluacyjną, podsumowującą VIII edycję Budżetu Obywatelskiego w Białej Podlaskiej wypełniły 73 osoby - 45 mężczyzn i 27 kobiet (jedna osoba nie podała płci).

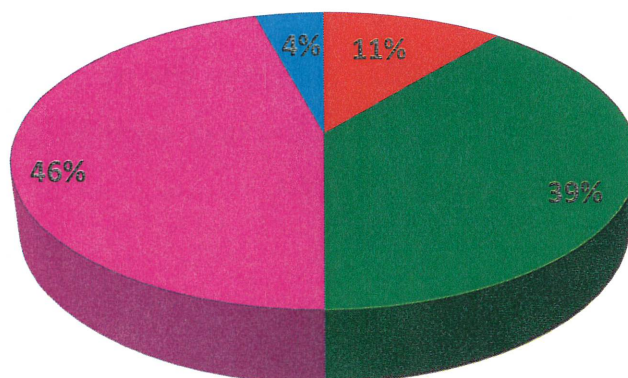
■ kobieta ■ mężczyzna

Najszerzej reprezentowaną grupą wiekową wśród ankietowanych były osoby między 46 a 65 rokiem życia (33 osoby). Ponad jedną trzecią osób mieściła się w przedziale 31-45 lat (28 osób). 8 osób to grupa wiekowa 17-30 lat i 3 osoby - więcej niż 65 lat. Nie wzięły udziału w ankiecie osoby poniżej 17 roku życia. Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie o wiek.

Pozyskane dane wskazują, iż najliczniej reprezentowaną grupą respondentów są osoby dorosłe – ogólnie rzecz ujmując w wieku średnim - łącznie 61 osób (wiek -od 31 do 65 lat). Niewielkie grupy stanowiły osoby młode (17-30 lat) i seniorzy (powyżej 65 roku życia). Nie wzięły udziału w badaniu osoby poniżej 17 roku życia.

■ mniej niż 16 lat ■ 17 - 30 lat ■ 31 - 45 lat ■ 46 - 65 lat ■ więcej niż 65 lat

Większość respondentów stanowili mężczyźni (to ponad dwukrotnie więcej niż kobiety).

Dane wskazują, iż zaangażowanie mieszkańców w ocenę edycji Budżetu Obywatelskiego rozkłada się nierównomiernie zarówno pod względem wieku, jak i płci.

Należy podjąć działania, które zachęcą osoby młode, seniorów i kobiety do większej aktywności na tym polu. W tym celu w przyszłych edycjach Budżetu Obywatelskiego rozważyć należy przesłanie wiadomości np. do szkół, zwłaszcza średnich, klubów seniora, instytucji kultury, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, przedszkoli - z zaproszeniem do wypełnienia ankiety, z prośbą o jej rozpowszechnienie.

Kolejnym sposobem zwiększenia aktywności może być opublikowanie informacji o ankiecie ewaluacyjnej w mediach społecznościowych, przy czym zaznaczyć należy, iż ten sposób daje możliwość dotarcia do osób, które obserwują dane profile.

Osobom ankietowanym - oprócz pytań związanych z ich charakterystyką (pytanie nr 15 i 16) - zadano 14 pytań związanych z budżetem obywatelskim :

1) Jaka jest Pana/Pani opinia o dotychczasowych edycjach Budżetu Obywatelskiego Miasta Podlaska?

■ zdecydowanie pozytywna

■ raczej pozytywna

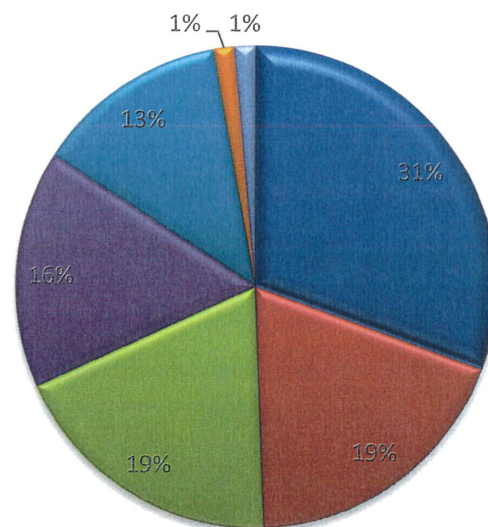
■ trudno powiedzieć

■ raczej negatywna

■ zdecydowanie negatywna

■ do ostatniej edycji było wszystko Ok, teraz mam mieszane uczucia, zwłaszcza jeżeli chodzi o ołtarze na cmentarzu

■ pozytywna, poza ostatnią edycją. Zostałam oszukana w sprawie odbetonowania miasta.

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 69 osób:

- 21 osoby - zdecydowanie pozytywna,
- 13 osób - raczej pozytywna,
- 13 osób - trudno powiedzieć,
- 11 osób – raczej negatywna,

- 9 osób - zdecydowanie negatywna,
- 2 osoby - inna („do ostatniej edycji wszystko było Ok, teraz mam mieszane uczucia, zwłaszcza jeżeli chodzi o ołtarze na cmentarzu”, „pozytywna poza ostatnią edycją. Zostałam oszukana w sprawie odbetonowania miasta”).

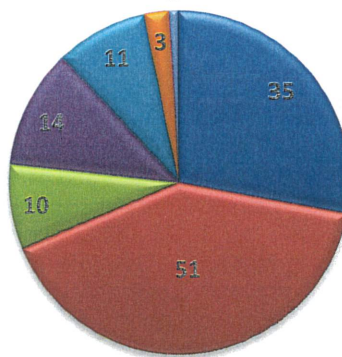
Pomijając 15 osób niezdecydowanych, większość ankietowanych pozytywnie oceniła dotychczasowe edycje Budżetu Obywatelskiego (stosunek 34 głosów z oceną pozytywną do 20 negatywnych).

Osoby, które wybrały wariant odpowiedzi „inne”, wskazały konkretne zarzuty do tegorocznej edycji, przy czym za niezrozumiały uznać należy zapis dotyczący „ołtarzy na cmentarzu”. Z kolei respondentka, która „poczuła się oszukana w sprawie odbetonowania miasta” nie sprecyzowała przyczyn takiego stanu. Z uwagi na fakt, iż to pytanie miało charakter ogólny - poglądowy, wnioski i rekomendacje zmierzające do poprawy poszczególnych etapów Budżetu Obywatelskiego zostaną przedstawione przy pytaniach dotyczących tych etapów.

Ogólną ocenę w tym punkcie można uznać za dobrą, jednakże wskazującą na pola do zmian.

2) Z jakich źródeł informacji na temat Budżetu Obywatelskiego korzystał/korzystała Pan/Pani podczas jego VIII edycji?

- strona internetowa www.bo.bialapodlaska.pl lub www.um.bialapodlaska.pl
- portale społecznościowe
- informacje w miejscach publicznych (np. słupy ogłoszeniowe, tablice ogłoszeń, ulotki)
- lokalna prasa
- znajomi, sąsiedzi
- inne
- przedszkole

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 71 osób (dane nie sumują się, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź):

- 35 osób - strona internetowa www.bo.bialapodlaska.pl lub www.um.bialapodlaska.pl,
- 51 osób - portale społecznościowe,
- 10 osób - informacje w miejscach publicznych,
- 14 osób - lokalna prasa,

- 4 osoby - inne :1 osoba - „przedszkole”,
- 3 osoby brak wskazania.

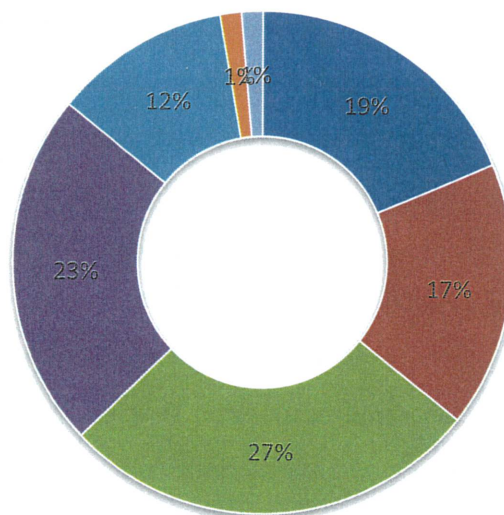
Najczęstszym źródłem informacji, jak wskazali ankietowani, były media elektroniczne - media społecznościowe i strony internetowe Urzędu Miasta i Budżetu Obywatelskiego.

Jak pokazały wyniki ankiety, zintensyfikowania wymaga wykorzystanie innych kanałów informacyjno-promocyjnych, począwszy od reklamy zewnętrznej (m.in. plakatów na przystankach autobusowych, na terenach administrowanych przez jednostki miejskie), mediów tradycyjnych (prasa lokalna, telewizja regionalna, lokalne radio), aż po ulotki dystrybuowane przez Urząd Miasta, osoby zainteresowane promocją własnego projektu i inne zaangażowane w ideę Budżetu Obywatelskiego.

Skoro ważnym narzędziem informacji okazały media elektroniczne to warto udoskonalić ten instrument poprzez zamieszczanie informacji ze strony internetowej Budżetu Obywatelskiego - www.bo.bialapodlaska.pl na profilu Urzędu Miasta na Facebooku'u.

3) Jak ocenia Pan/Pani działania promocyjno-informacyjne Budżetu Obywatelskiego Miasta Podlaska?

- zdecydowanie pozytywnie
- raczej pozytywnie
- trudno powiedzieć
- raczej negatywnie
- zdecydowanie negatywnie

- pierwsze edycje całkiem dobrze ogłaszane, kolejnych ledwo dało się doszukać w sieci
- w ostatniej edycji bardzo źle, nastąpiło przekłamanie na temat cmentarza

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 70 osób:

- 13 osób - zdecydowanie pozytywnie,
- 12 osób - raczej pozytywnie,
- 19 osób - trudno powiedzieć,

- 16 osób - raczej negatywnie,
- 8 osób - zdecydowanie negatywnie,
- 2 osoby – inne: *pierwsze edycje całkiem dobrze ogłaszane, kolejnych ledwo dało się doszukać w sieci*, „*nastąpiło przekłamanie na temat cmentarza*,

Wyniki głosowania wskazują, iż jedynie połowa ankietowanych pozytywnie oceniła działania promocyjno-informacyjne, co skłania do wniosku, iż przyszłoroczna kampania informacyjna powinna być w odpowiednim stopniu nagłośniona i bardziej dostosowana do mieszkańca, niemającego wcześniejszych doświadczeń z Budżetem Obywatelskim, z uwzględnieniem wszystkich grup wiekowych i z założeniem dostosowania do nich środków przekazu.

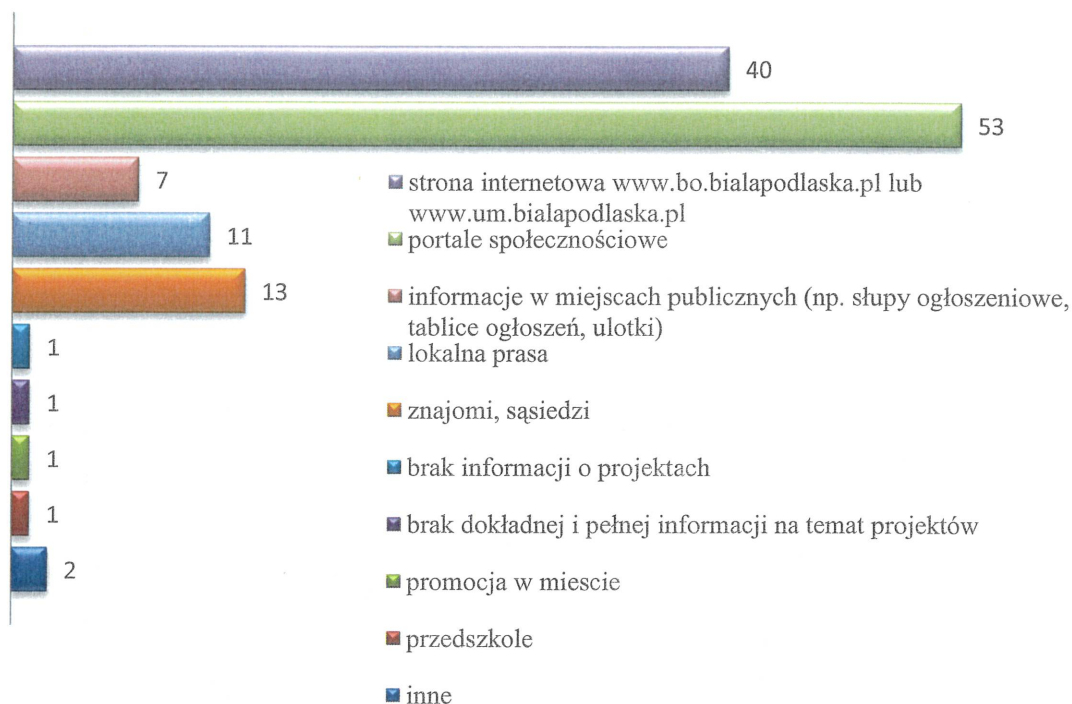
Należy zadbać również o zawartość kampanii – wartość informacyjną, tak aby umieścić możliwie dużą ilość konkretnych informacji na temat samego Budżetu Obywatelskiego i jego poszczególnych etapów.

Badanie pokazało, iż istotną rolę w promocji i informacji o Budżecie Obywatelskim spełniają wszystkie kanały informacyjne, które, odpowiednio wykorzystane są w stanie zapewnić większą rozpoznawalność Budżetu Obywatelskiego i zachęcić do czynnego udziału w partycypacji obywatelskiej - zwłaszcza w zakresie zgłaszania projektów. Do wzmocnienia promocji mogłaby się przyczynić prezentacja zrealizowanych już projektów. Realizacja rekomendacji będzie możliwa dopiero po zabezpieczeniu odpowiednich środków w budżecie miasta.

Odnieść się również należy do odpowiedzi respondentów, którzy wybrali wariant odpowiedzi „inne”.

Za zupełnie pozbawiony podstaw uznać należy, zarzut, iż informacji o budżecie *ledwo dało się odszukać w sieci*, bowiem wystarczyło w wyszukiwarce internetowej wpisać hasło „Budżet Obywatelski Biała Podlaska”, a wynikach wyszukiwania pokazywał się adres strony internetowej budżetu. Treść drugiej odpowiedzi wskazuje na niezrozumienie pytania. Odpowiedź odnosi się do konkretnego projektu zgłoszonego do Budżetu Obywatelskiego.

4) Skąd czerpał Pan/Pani informację na temat zgłoszonych projektów przed oddaniem głosu?

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 71 osób (dane nie sumują się, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź):

- 40 osób - strona internetowa www.bo.bialapodlaska.pl lub www.um.bialapodlaska.pl,
- 53 osób - portale społecznościowe,
- 7 osób - informacje w miejscach publicznych,
- 11 osób - lokalna prasa,
- 13 osób - znajomi, sąsiedzi,
- 6 osób- inne: „brak informacji o projektach”, „brak dokładnej i pełnej informacji na temat projektów”, „promocja w mieście”, „przedszkole samorządowe”,
- 2 - brak wskazania.

Wyniki ankiety po raz kolejny pokazują, jak ważną rolę w pozyskiwaniu informacji dotyczących Budżetu Obywatelskiego, tym razem, zgłoszonych projektów, odgrywają elektroniczne kanały informacyjne.

Z odpowiedzi respondentów wynika również, iż wnioskodawcy promowali swoje projekty samodzielnie, a najczęściej używanym do tego narzędziem były social media, z których wiedzę o projektach pozyskało 53 respondentów. Podkreślić tu należy, iż Urząd Miasta przygotował dla wnioskodawców generator materiałów promocyjnych.

W okresie poprzedzającym zgłoszenie wniosków należy rozważyć zorganizowanie spotkań dyskusyjnych projektodawców i mieszkańców. Dają one pierwszym możliwość zaprezentowania własnych projektów i motywacje do ich stworzenia, a także zebranie informacji na temat swojego pomysłu. Dla mieszkańców to okazja, by osobiście poznać projektodawców, przedyskutować z nimi projekt i wymienić się spostrzeżeniami z innymi mieszkańcami, porównać projekty oraz uzupełnić wiedzę odnośnie budżetu partycypacyjnego.

Projektodawcy w ten sposób mieliby również możliwość ewentualnego dokonania, przed złożeniem, zmian w projekcie uwzględniających sugestie mieszkańców - co z pewnością w przyszłości zwiększyłoby poparcie ich pomysłu.

Rekomendować w tym miejscu należy wcześniejsze wypromowanie tego typu spotkań oraz wprowadzenie obowiązkowego udziału w nich projektodawców.

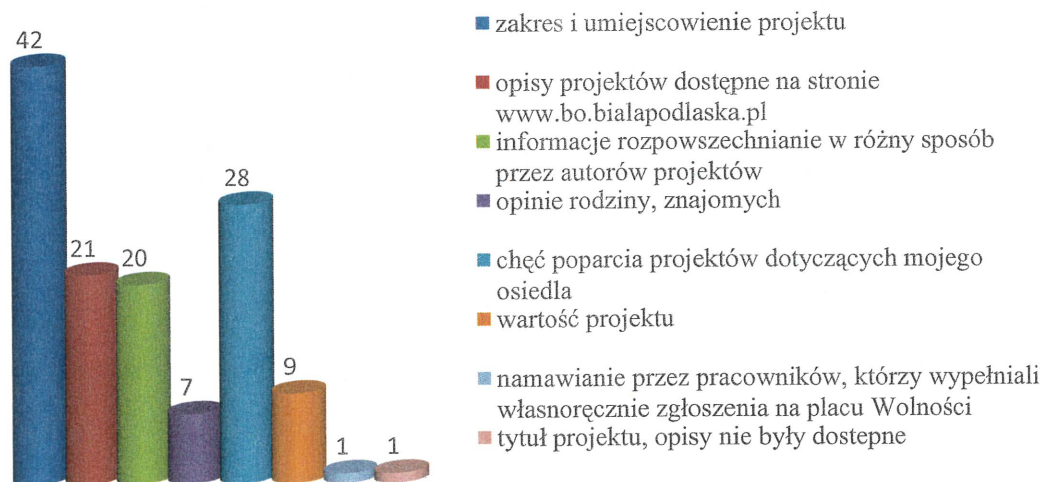
Uwzględniając uwagi z kategorii „inne”, odpowiedź na to pytanie oraz pytania poprzednie i następne stwierdzić należy, iż zmiany wymaga formularz wniosku.

W celu zapewnienia pełniejszego obrazu - odnośnie do liczby odbiorców projektu, jego użyteczności i funkcjonalności - zarówno oceniającym, jaki i głosującym - należy wprowadzić wymóg szczegółowego opisu projektu.

Umieszczony na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej tak przygotowany opis projektu spełniałby oczekiwania mieszkańców w tym zakresie.

Rozważyć też można umieszczenie na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego pełnego formularza zgłoszeniowego projektu.

5) *Jakie czynniki wpłynęły w głównej mierze na wybór projektów, na które Pan/Pani oddał/oddawa głos w zakończonej edycji budżetu obywatelskiego?*

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 70 osób (dane nie sumują się, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź):

- 42 osoby - zakres i umiejscowienie projektu
- 21 osób - opisy projektów dostępne na stronie www.bo.bialapodlaska.pl,
- 20 osób - informacje rozpowszechnianie w różny sposób przez autorów projektu,
- 7 osób - opinie rodziny, znajomych,
- 28 osób - chęć poparcia projektów dotyczących mojego osiedla,
- 9 osób - wartość projektu,
- 2 osoby - inne: *namawianie przez pracowników UM którzy własnoręcznie wypełniali zgłoszenia na Placu Wolności, Tytuł projektu .Opisy projektu nie były dostępne,*

Większość respondentów (ponad połowa) jako główne kryterium wyboru projektu wskazała na jego zakres i umiejscowienie. Drugim, kryterium pod względem liczby oddanych głosów jest chęć poparcia projektów związanych z miejscem zamieszkania ankietowanych.

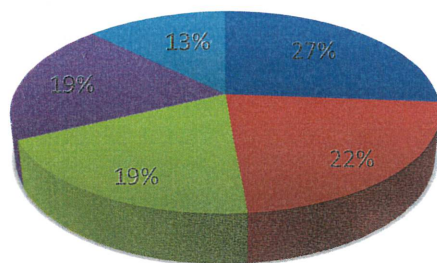
Dane te wskazują, iż większość respondentów dostrzega, iż udział w partycypacji obywatelskiej daje im możliwość wywierania wpływu na zmiany w otoczeniu miasta, osiedla, ale również w zestawieniu z innymi danymi wskazuje to na obecność grup interesu, które potrafią przekonać głosujących do oddania głosu na jeden projekt. Skutkuje to rywalizacją pomiędzy różnymi dobrze zorganizowanymi grupami mieszkańców, walczących o realizację często dość partykularnych potrzeb. Rzutuje to również na jakość podejmowanych wyborów, które niekoniecznie uwzględniają perspektywę dobra wspólnego na poziomie miasta. Jedynie 9 osób jako kryterium wyboru wskazało wartość projektu, co oznacza, iż czynnik ten nie ma zasadniczego wpływu na podejmowaną w głosowaniu decyzję, a głównym motywem wyboru projektów były potrzeby respondentów. Respondenci większy nacisk położyli na aspekt partycypacyjny, a nie finansowy budżetu.

Wśród zgłaszanych projektów przodują projekty infrastrukturalne (infrastruktura miejska, drogowa, dla dzieci), co może świadczyć o niskiej świadomości budżetu partycypacyjnego, który w swoim zakresie mieści (odnośnie do projektów małych) również inne zadania - m.in. takie jak integracja społeczna (rekreacja, zajęcia sportowe, zajęcia z obszaru kultury - dla dzieci, młodzieży i seniorów).

Brak było również projektów niestandardowych - np. działań nakierowanych na wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, inwestycje w energię odnawialną, pomoc bezdomnym zwierzętom.

6) Jaka jest Pana/Pani opinia o głosowaniu na projekty zgłoszone do budżetu obywatelskiego?

- zdecydowanie pozytywna ■ raczej pozytywna
- trudno powiedzieć ■ raczej negatywna
- zdecydowanie negatywna

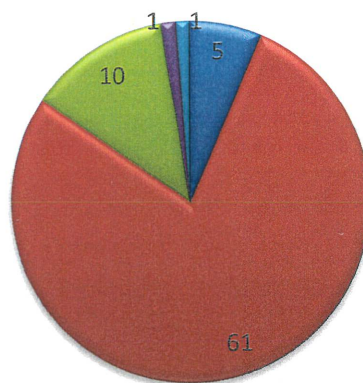
Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby :

- 19 osób - zdecydowanie pozytywna,
- 16 osób - raczej pozytywna,
- 14 osób - trudno powiedzieć,
- 14 osób - raczej negatywna,
- 9 osób - zdecydowanie negatywna,

Pomijając opinie osób niezdecydowanych, większość ankietowanych pozytywnie oceniła etap głosowania na projekty. Wyniki ankiety wskazują jednocześnie na potrzebę udoskonalenia tego etapu procedury budżetu.

7) W jakiej formie brał/brała Pan/Pani udział w poprzednich edycjach budżetu obywatelskiego?

- opracowanie projektu
- udział w głosowaniu
- nie brałem udziału
- rozpowszechnianie, zachęcanie do głosowania
- inne

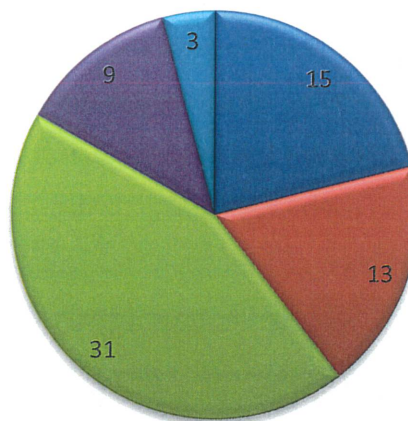
Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby (dane nie sumują się, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź) :

- 5 osób - opracowanie projektu,
- 61 osób - udział w głosowaniu,
- 10 osób - nie brałem udziału,
- 2 osoby - inne: *rozpowszechnianie, zachęcanie do głosowania*,

Wyniki ankiety wskazują, iż większość respondentów uczestniczyła w dotychczasowych edycjach Budżetu Obywatelskiego. Najliczniejszą grupę stanowią głosujący. Pozyskane dane świadczą o potrzebie aktywizacji mieszkańców przede wszystkim na etapie zgłaszania projektów, ale także w głosowaniu.

8) Jaka jest Pana/Pani opinia o wzorze formularza zgłoszeniowego z propozycją projektu zadania do budżetu obywatelskiego?

- zdecydowanie pozytywna
- raczej pozytywna
- trudno powiedzieć
- raczej negatywna
- zdecydowanie negatywna

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 71 osób:

- 15 osób - zdecydowanie pozytywna,
- 13 osób - raczej pozytywna,
- 31 osób - trudno powiedzieć,
- 9 osób - raczej negatywna,
- 3 osoby - zdecydowanie negatywna,

Ankietowani pozytywnie ocenili wzór formularza zgłoszeniowego z propozycją projektu zadania do Budżetu Obywatelskiego. 28 opinii pozytywnych do 12 negatywnych.

Uwzględniając uwagi dotyczące informacji o projektach, stwierdzić należy, iż zmian wymaga zawarty w formularzu opisu projektu poprzez wprowadzenie wymogu jego

uszczegółowienia, zarówno w części opisowej, jak i poprzez dodania odpowiednich załączników w postaci: map, szkiców, rysunków.

9) Jaka jest Pana/Pani opinia o głosowaniu przez Internet za pośrednictwem internetowego formularza dostępnego na stronie www.bo.bialapodlaska.pl?

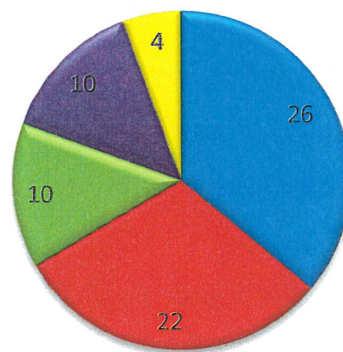
■ zdecydowanie pozytywna

■ raczej pozytywna

■ trudno powiedzieć

■ raczej negatywna

■ zdecydowanie negatywna

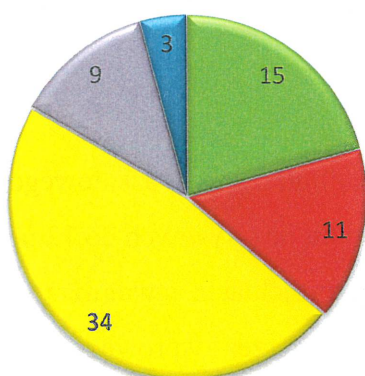

Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby:

- 26 osób - zdecydowanie pozytywna,
- 22 osoby - raczej pozytywna,
- 10 osób - trudno powiedzieć,
- 10 osób - raczej negatywna,
- 4 osoby - zdecydowanie negatywna.

Większość głosujących w zeszłorocznej edycji budżet wybrała elektroniczną formę głosowania - to 7 883 osoby. Respondenci pozytywnie ocenili tę formę – stosunek 48 głosów pozytywnych do 14 negatywnych.

10) Jaka jest opinia o głosowaniu za pośrednictwem karty papierowej dostępnej w punkcie do głosowania w Urzędzie Miasta Biała Podlaska?

■ zdecydowanie pozytywna

■ raczej pozytywna

■ trudno powiedzieć

■ raczej negatywna

■ zdecydowanie negatywna

Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby:

- 15 osób - zdecydowanie pozytywna,
- 11 osoby - raczej pozytywna,
- 34 osób - trudno powiedzieć,
- 9 osób - raczej negatywna,
- 3 osoby - zdecydowanie negatywna,

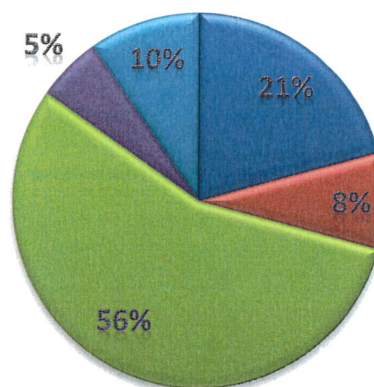
Odpowiedzi ankietowanych i wyniki udziału w głosowaniu w formie papierowej (23 osoby) wskazują na niski stopień zainteresowania tą formą.

Zorganizowanie mobilnych punktów do głosowania w różnych dzielnicach miasta i podczas imprez okolicznościowych mogłoby zapewnić możliwość oddania głosu osobom wykluczonym cyfrowo. Punkty mobilne powinny znaleźć się w każdej dzielnicy, być dobrze skomunikowane i dostępne, szczególnie dla osób starszych. Mimo iż głosowanie w formie papierowej w zeszłorocznej edycji budżetu nie cieszyło się popularnością to warto utrzymać tą formę głosowania. Głosowanie to proces, który nie ma na celu wyłącznie zebrania samych głosów. Ważną rolę odgrywa tu spotkanie z ludźmi, porozmawianie i dotarcie do ich potrzeb.

W organizację mobilnych punktów do głosowania (zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej) można zaangażować radnych miejskich i położyć nacisk na promocję tej formy głosowania.

11) Jaka jest Pana/Pani opinia na temat pracy zespołu konsultantów ds. budżetu obywatelskiego Urzędu Miasta pomocnych przy formułowaniu projektów oraz wstępnym kosztorysowaniu?

- zdecydowanie pozytywna
- raczej pozytywna
- trudno powiedzieć
- raczej negatywna
- zdecydowanie negatywna

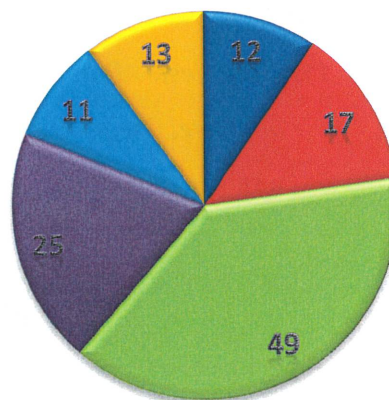
Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby:

- 15 osób - zdecydowanie pozytywna,
- 6 osób - raczej pozytywna,
- 40 osób - trudno powiedzieć,
- 4 osoby - raczej negatywna,
- 7 osób - zdecydowanie negatywna,

Większość respondentów pozytywnie oceniła pracę zespołu konsultantów ds. Budżetu Obywatelskiego (21 pozytywnie, 11 osób negatywnie). Duża liczba osób niezdecydowanych świadczy o niskim zaangażowaniu w składanie projektów. Warto rozważyć pozyskanie do zespołu konsultantów przedstawicieli służb- Straży Pożarnej, Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Miejskiej w celu zapewnienia możliwości skonsultowania projektu pod względem bezpieczeństwa publicznego.

12) Co Pana/Pani zdaniem należy zmienić w zasadach Budżetu Obywatelskiego miasta Biała Podlaska w kolejnych edycjach?

- wydłużyć czas na składanie wniosków
- wydłużyć czas głosowania
- zwiększyć działania informacyjne
- zwiększyć środki finansowe przeznaczone na promocję budżetu obywatelskiego
- formę głosowania
- inne

Na to pytanie odpowiedzi udzieliły 72 osoby (dane nie sumują się, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź):

- 12 osób - wydłużyć na składanie wniosków,
- 17 osób - wydłużyć czas głosowania,
- 49 osób - zwiększyć działania informacyjne,
- 25 osób - zwiększyć środki finansowe przeznaczone na promocję Budżetu

Obywatelskiego,

- 11 osób - formę głosowania,

- 13 osób - inne :

- *wykluczyć Radnych i innych pracowników jednostek podległych pod urząd z możliwości składania wniosków, dyrektor szkoły czy radny ma inne zasięgi i możliwości promowania swojego projektu niż zwykły Obywatel,*
- *nie oszukiwać ludzi,*
- *zachęcić zwykłych mieszkańców do składania projektów bo jak dotąd większość składana jest przez radnych, którzy wykorzystują tę możliwość do własnej promocji,*
- *należy wprowadzić pełny i konkretny opis każdego projektu, dostępny na stronie www,*
- *należy szczegółowo opisywać zadania do realizacji,*
- *wykluczyć projekty radnych - BO jest dla mieszkańców, udział radnych ogranicza aktywność społeczną,*
- *tytuł projektu powinien odzwierciedlać zakres realizacji inwestycji. Przestałem głosować po oszukańczym tytule projektu - dokończenie budowy chodników na ul. Łukaszyńskiej i Włoskiej. Okazało się że zakres dotyczył tylko chodnika przy domkach jednorodzinnych dla których w większości wybudowano te chodniki. Przy blokach na Łukaszyńskiej pozostała trawa. A głosowali na projekty mieszkańcy bloków. W bieżącym roku podobna sztuczka spowodowała przepadek lepszych projektów,*
- *jedna osoba powinna mieć możliwość bycia tylko jednym autorem projektu,*
- *należy podawać szczegółowe opisy projektów przed uruchomieniem głosowania,*
- *dotychczas działało wszystko bez zarzutu. Ostatnia edycja to porażka BO w Białej Podlaskiej. Należy rzetelnie informować o zakresie działań. Zostałam oszukana i w ten sposób wykorzystana w głosowaniu,*
- *jasne opisy jakie punkty zawierają projekty. Nazwa i wartość projektu nie może być najważniejsza. Szczególnie jeśli jest niezgodna z głównym celem. Jak mieszkańcy mają wybrać dobry dla nich projekt skoro znają tylko nazwę i wartość*
- *raczej nie,*
- *odbetonowanie przestrzeni miejskiej, który nie ma nic wspólnego z odbetonowaniem miasta. Nazwa projektu nie powinna wprowadzać w błąd. Tak się stało w przypadku projektu Odbetonowanie przestrzeni miejskiej, który nie ma nic wspólnego z odbetonowaniem przestrzeni miejskiej. Nazwa projektu powinna być zgodna z projektem i po krótko przedstawiać cel projektu.*

Respondenci główny nacisk położyli na zwiększenie działań informacyjnych. Kolejnym pod względem liczby oddanych głosów punktem było zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na promocję budżetu, co koreluje z postulatem zwiększenia działań informacyjnych. Pozostałe (oprócz kategorii inne) odpowiedzi wiązały się z etapem składania wniosków i etapem głosowania. 12 osób postulowało wydłużenie czasu na składanie wniosków. 17 osób postulowało wydłużenie czasu głosowania i 11 osób zmianę formy głosowania. 13 osób zamieściło własne spostrzeżenia, które dotyczyły:

- potrzeby uszczegółowienia tytułu, opisu projektu i publikacji tych danych 7 uwag
- zwiększenia udziału mieszkańców na etapie składania wniosków i ograniczenia możliwości składania wniosków projektowych przez tzw. „grupy wpływu” 3 osoby
- ograniczenie możliwości składania kilku projektów przez jedną osobę 1 uwaga

Pominięto 2 uwagi - „raczej nie” i „nie oszukiwać ludzi”. Respondenci w tym miejscu ankiety szczególną uwagę zwrócili na potrzebę dostępności szczegółowego opisu projektu - o tym problemie była już również mowa przy pytaniu dotyczącym oceny formularza.

Pojawił się również problem „grup wpływu” - w ocenie mieszkańców - radnych i pracowników jednostek podległych Urzędowi Miasta wraz z postulatem ograniczenia tym osobom możliwości udziału w Budżecie Obywatelskim na etapie składania projektów. O tyle o ile postulat ten pod względem formalno-prawnym jest bezpodstawny, to pokazuje odbiór i nastawienie respondentów do „grup interesu”, o których również była mowa w uwagach dotyczących etapu głosowania.

Jeżeli chodzi o postulat pozbawienia radnych możliwości składania projektów to rozwiązanie to wydaje się społecznie słuszne. Skoro radni miejscy decydują o budżecie miasta, to decyzję w przedmiocie jego stosunkowo niewielkiego wycinka mogliby pozostawić do wyłącznej dyspozycji mieszkańców. Oczywiście wprowadzenie takiego rozwiązania leży w wyłącznej gestii samych radnych miejskich, którzy mogliby zdecydować o zrzeczeniu się możliwości udziału w procedurze Budżetu Obywatelskiego w charakterze projektodawców. Nie ma racjonalnych argumentów, aby w analogiczny sposób postąpić w przypadku - jak to ujęli ankietowani - pracowników jednostek podległych Urzędowi Miejskiemu, osoby takie nie mają bowiem żadnej siły sprawczej w zakresie budżetu miasta, a jednocześnie jako mieszkańcy mają dobre rozeznanie pod względem jego potrzeb. Na potwierdzenie powyższego można przytoczyć opinię jednego z respondentów, którego zdaniem należałoby „odwrócić proces Budżetu Obywatelskiego” tak, aby to „urzędnicy miejscy mogliby zaproponować różne inwestycje i przygotować solidne koszty i poddać to pod głosowanie”.

13) Jakie działania na rzecz promocji idei Budżetu Obywatelskiego zdaniem Pan/Pani należałoby podjąć, aby zachęcić mieszkańców miasta do składania wniosków i głosowania?

W tym punkcie ankiety zamieszczono 34 odpowiedzi:

- Kampania w mediach,
- Odsunąć radnych od bo,
- Z Budżetu Miasta powinni być wycofani Radni Miejscy, którzy dysponują w 98% w budżecie miasta i zabierają dodatkowo te 2 % zwykłym mieszkańcom miasta,
- Rozmowy, spotkania,
- Zaprzestania zbierania głosów "z łapanki" na ulicy,
- Przede wszystkim nie dopuścić do sytuacji jaka miała miejsce w tym roku,
- Przeznaczyć niewielkie środki na promocję dla autorów projektów tak, aby mogli promować je we własnym zakresie; zorganizować losowanie drobnych nagród wśród głosujących,
- Informacja przede wszystkim,
- Wdrożyć system sprawdzania opisu projektu i prawdziwości informacji przekazywanych w czasie promocji,
- Nie przeszkadzać Prezydentowi i UM. Zauważać pozytywne zmiany. Nie dawać wiary znachorom, którzy mieli już swoje pięć minut,
- Powrót do podziału na strefy, przez co mieszkańcy osiedli z mniejszą ilością mieszkańców mieliby szansę na realizację jakiegoś projektu u siebie,
- Trudno odpowiedzieć to sprawa osobista,
- Większa informacja w mediach społecznościowych,
- Wykluczyć z udziału w BO instytucje publiczne i urzędników publicznych. Budżet Obywatelski powinien zależeć od mieszkańców,
- Należałoby zastanowić się nad całkowitą rezygnacją nad BO. Często są to pomysły rodzące duże koszty utrzymania na następne lata. A może to należałoby wszystko odwrócić i to urzędnicy miejscy mogliby zaproponować różne inwestycje i przygotować solidnie koszty i poddać to pod głosowanie dla ludzi. Byłoby to bardziej racjonalne. A tak tylko place zabaw, boiska i różne wydumki, które później kosztują. Dla ludzi ważniejsze są czasem drobne sprawy np.: postawienie ławek wzdłuż długich ulic, wykonanie nowego oświetlenia ulic, wykonanie nowych trawników, czy remont chodników, itp. to są tematy z korzyścią dla wszystkich a nie tylko dla zorganizowanej grupy ludzi,

- *Zdecydowanie przestać opowiadać o rowerach i "Wspólnym Świecie", bo jest to już męczące i wygląda na to jakby w mieście nie było innych tematów czy potrzeb !!!,*
- *Informacje w mediach lokalnych,*
- *Poddawać uczciwe projekty pod głosowanie. Tzn. Takie których tytuł odzwierciedla rzeczywisty zakres robót. Większość głosujących nie ma wiedzy na temat szczegółowego planu. Liczy się tylko hasło tytuł,*
- *To prywatna sprawa mieszkańców czy chcą głosować,*
- *Więcej informacji w portalach społecznościowych i plakatów,*
- *Informować o wynikach dotychczasowych działań. Pokazać mieszkańców konkretne efekty inicjatywy,*
- *Brak,*
- *Nie mam zdania,*
- *Rozpowszechnienie dla ludzi którzy nie korzystają na co dzień z internetu,*
- *Podstawowe,*
- *Poprawa bezpieczeństwa i infrastruktury osiedla,*
- *Publikować np. w Słowie Podlasia formularz aby po w wycięciu i wypełnieniu starsi ludzie mogli wyrazić swój głos. A przede wszystkim nie KŁAMAĆ i nie przepychać kolanem projektu, który w poprzednim roku nie przeszedł. Spółka miejska (jej prezes) okłamała mieszkańców co do zakresu projektu i na koszt BO zafunduje sobie betonowy obiekt w ramach "odbetonowania" miasta. Tytuł zupełnie nieadekwatny do zakresu działań,*
- *Doskonalić pakiet informacyjny,*
- *Stworzyć spotkania osiedlowe oraz więcej informacji, komunikatów bliżej osiedli mieszkańców,*
- *Zwiększyć informację,*
- *Rozpowszechniać informacje o Budżecie Obywatelskim w mediach społecznościowych, lokalnych gazetach itp. Uczciwość też jest ważna! Jeśli będą pojawiać się takie akcje jak z projektem "odbetonowanie terenów miejskich", to ludzie nie będą chcieli głosować. Z uwagi na celowe wprowadzenie w błąd osób głosujących, projekt ten nie powinien być brany pod uwagę przy bo,*
- *Promocja,*
- *Radni powinni zwiększyć środki na promocję Budżetu Obywatelskiego,*
- *Radni muszą uchwalić większe środki na promocję BO.*

W tym punkcie ankiety uzyskano 34 odpowiedzi, które można podzielić na 2 grupy :

1. Odpowiedzi ściśle związane z pytaniem:

A. Dotyczące akcji promocyjno-informacyjnej Budżetu Obywatelskiego i jego finansowania:

Tu respondenci kładli nacisk na zwiększenie kampanii w mediach elektronicznych i tradycyjnych, media elektroniczne - 3 odpowiedzi, media tradycyjne 4 odpowiedzi, w przypadku tych ostatnich padła propozycja publikacji karty do głosowania w lokalnej prasie, ale także wskazywali na konieczność prowadzenia akcji informacyjnej w przestrzeni miejskiej (2 osoby) i na konieczność organizowania spotkań z mieszkańcami (3 odpowiedzi). Jeden respondent zwrócił uwagę na zawartość informacyjną kampanii, proponując jej uzupełnienie poprzez informowanie o realizacji projektów z poprzednich edycji. 2 respondentów zwróciło uwagę na konieczność zwiększenia finansowania akcji promocyjno- informacyjnej.

B. Dotyczące etapu składania wniosków i ich oceny promocji i informacji o projektach:

Uzyskane odpowiedzi wskazują, że istotną rolę w promocji Budżetu Obywatelskiego odgrywa jasność i przejrzystość wszystkich etapów przeprowadzonych już edycji - zwłaszcza etapu informacji o samym projekcie i jego zakresie. Świadczy o tym postulat „wdrożenia systemu sprawdzania opisu projektu i prawdziwości informacji przekazywanych w czasie promocji”, większość głosujących nie ma wiedzy na temat szczegółowego planu projektu „tytuł zupełnie nieadekwatny do zakresu działań”. Jeden z respondentów postulował dofinansowanie akcji promującej poszczególne projekty i nagradzanie osób głosujących. Ponownie pojawiły się postulaty „wykluczenia” z Budżetu Obywatelskiego - na etapie składania wniosków - radnych miejskich i „urzędników publicznych”.

2. Uwagi ogólne:

- należałoby się zastanowić nad całkowitą rezygnacją z BO”, przestać opowiadać o rowerach....., nie przeszkadzać Prezydentowi i UM. Zauważać pozytywne zmiany....

Wypowiedzi te świadczą o tym, iż część respondentów potraktowała możliwość wypełnienia ankiety jako okazję do przekazania uwag związanych z ogólną działalnością Prezydenta i Urzędu Miasta.

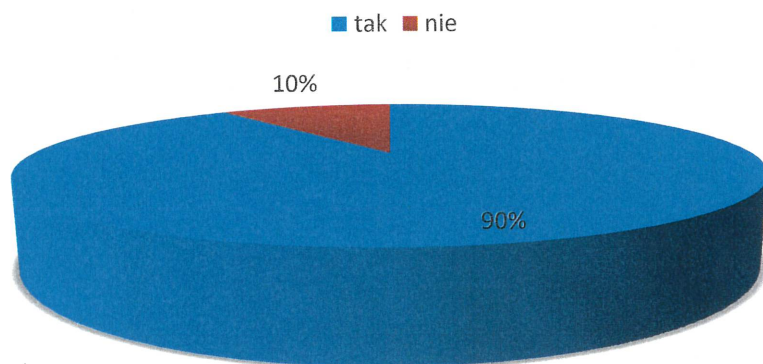
Odnosnie do uwagi związanej z całkowitą rezygnacją z Budżetu Obywatelskiego stwierdzić należy, iż aktualny stan prawny nakłada na miasta na prawach powiatu obowiązek

utworzenia Budżetu Obywatelskiego (vide: Ustawa o samorządzie gminnym tj. Dz.U. z 2023 roku poz. 40).

14) Czy zamierza Pan/Pani wziąć udział w przyszłych edycjach Budżetu Obywatelskiego?

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 71 osób:

- 64 osoby – tak,
- 7 osób – nie.

Zdecydowana większość respondentów zamierza ponownie wziąć udział w edycjach Budżetu Obywatelskiego.

3.2. Udział w konsultacjach

W tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy zostali również zaproszeni do udziału w konsultacjach. Odbyły się 11 i 12 grudnia 2023 roku i wzięły w nich udział 2 osoby.

Poniżej przedstawiono uwagi do procedury Budżetu Obywatelskiego wniesione w ramach konsultacji, które w celu usystematyzowania podzielono na bloki tematyczne:

A. Uwagi dotyczące stricte zmian legislacyjnych:

- wpisanie do uchwały, że głosy wniesione przez osoby nieuprawnione są nieważne,
- ustalenie minimalnego progu głosów ważnych oddanych na projekt, aby projekt wszedł do realizacji,
- wpisanie do uchwały „osobiste” oddawanie głosu w przypadku głosowania elektronicznego,

- *wprowadzenie do uchwały możliwości składania protestów do procedury Budżetu Obywatelskiego co do nieprawidłowości w terminie 5 dni od dnia zakończenia głosowania,*
- *uruchomienie drugiego projektu średniego do realizacji,*

Uwagi zgłoszone przez uczestników konsultacji były również przedmiotem kierowanych przez mieszkańców miasta petycji.

Działająca przy Radzie Miasta Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji - z wyjątkiem ostatniego postulatu - podjęła decyzję o ich uwzględnieniu. Brak sprecyzowania ostatniej uwagi powoduje niemożność odniesienia się do zawartego w niej postulatu.

B. Uwagi dotyczące promocji Budżetu Obywatelskiego:

kwestia zwiększenie działań promocyjnych poprzez większe zaangażowanie środków budżetowych, omówiono w rozdziale dotyczącym wyników ankiet.

C. Uwagi dotyczące etapu zgłaszania projektów:

- publikacja skanu pierwszej strony zgłoszenia projektu,
- zakaz składania zgłoszeń projektów do Budżetu Obywatelskiego przez prezesów spółek z zakresu działania swoich obowiązków, z zakresu działania spółek,
- zmiana karty oceny i dodanie w niej weryfikację przez Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego czy tytuł oddaje istotę projektu i pokrywa się z zakresem projektu.

Proponuje się publikację pełnej karty zgłoszenia projektu wraz z załącznikami, a następnie w przyszłości również kartę oceny projektu.

Odnosnie do zakazu składania zgłoszeń projektów do Budżetu Obywatelskiego przez prezesów spółek brak jest podstaw formalno-prawnych takiego ograniczenia.

Zakaz taki jest równoznaczny z nierównym traktowaniu mieszkańców miasta i prowadzi do dyskryminacji części z nich, która pełni tego rodzaju funkcje. Uwagi na ten temat znalazły się również w rozdziale dotyczącym podsumowania wyników badania ankietowego.

D. Uwagi dotyczące Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego:

- rozszerzenie Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego o przedstawicieli społecznych (ustalenie procedury zgłaszania i wyboru).

Postulat ten nie ma uzasadnienia. Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego składa z osób posiadających wiedzę fachową, a jego rola polega na rzetelnej formalnej i merytorycznej ocenie przedłożonego projektu. Od członków zespołu wymaga się wieloaspektowego spojrzenia na dany projekt, przy czym i tak nie sposób przewidzieć wszystkich konsekwencji realizacji projektu.

Praca zespołu przy każdym projekcie polega na ponownym szacowaniu i planowaniu, a czasem skonkretyzowaniu projektu. Członkowie zespołu biorą również na siebie odpowiedzialność za podejmowane decyzje odnośnie do projektów, które w efekcie mogą trafić do ich nadzoru w realizacji.

Trudno sobie również wyobrazić kryteria i procedurę wyboru przedstawicieli społecznych tak, aby w pełni spełniali oczekiwania mieszkańców, a ich wybór i praca z zespołem nie budziła kontrowersji.

Pracę w Zespole należy pozostawić wykwalifikowanym urzędnikom, przy czym do jego składu należałoby pozyskać przedstawicieli służb - Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego Straży Miejskiej - w celu uzyskania opinii, czy projekt spełnia wymogi bezpieczeństwa publicznego. Dotychczasowa łatwość składania projektów (niewielkie wymogi formalno-merytoryczne, niski limit podpisów pod projektem) w pewnym sensie przekłada się również na ich niską jakość merytoryczną. Rozważyć tu można dodatkowe opiniowanie projektu np. przez radnych z dzielnicy, gdzie ma znajdować się projekt lub ich mieszkańców, organizacji społecznych itp.

Opinie opublikowane przy karcie zgłoszenia projektu mogą wpłynąć na bardziej świadome podejmowanie przez głosujących decyzji. Z drugiej strony komplikuje proces zgłaszania projektów, co może wpłynąć na aktywność w tym zakresie.

E. Uwagi dotyczące procesu głosowania:

- wprowadzenie blokady przy autoryzacji w taki sposób, że na jeden numer telefonu można wysłać tylko trzy smsy autoryzacyjne,
- wprowadzenie głosowania tylko w formie elektronicznej,
- zwiększenie parametrów weryfikacji głosującego o imię matki,
- skrócenie okresu głosowania (w tegorocznej edycji w ciągu kilku dni oddano większość głosów na projekty).

Uwagi w tym zakresie dotyczyły głosowania w formie elektronicznej, przy całkowitej rezygnacji z głosowania w formie papierowej.

Propozycja przy głosowaniu elektronicznym dotyczyła autoryzacji podawanym na telefon lub adres poczty elektronicznej kodem z ograniczeniem możliwości uzyskania 3 kodów autoryzacyjnych na jeden numer telefonu lub adres e-mail.

Skutkiem wprowadzenia takiej weryfikacji, będzie konieczność rejestracji podanego kodu autoryzacyjnego na platformie do głosowania elektronicznego oraz obowiązek wskazania przez głosującego numeru telefonu albo adresu poczty elektronicznej. Głosowanie w ten sposób może się okazać zbyt skomplikowane dla wielu osób i powodować pomijanie osób wykluczonych elektronicznie, a także rodzin wielodzietnych, korzystających z jednego numeru telefonu.

3.3. Udział w wywiadach telefonicznych

W tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego nikt nie skorzystał z tej formy konsultacji, zgłoszenia uwag.

3.4. Rekomendacje

- prowadzenie statystyk dotyczących wnioskodawców i głosujących na poczet przyszłych edycji Budżetu Obywatelskiego oraz dla informacji urzędu na temat frekwencji i ogólnych tendencji popularności Budżetu Obywatelskiego
- wprowadzenie ankiety ewaluacyjnej dla wnioskodawców, składanej w załączniku do wniosku,
- wzmocnienie promocji i informacji o wszystkich etapach Budżetu Obywatelskiego, z uwzględnieniem wszystkich grup wiekowych, dzięki odpowiednim środkom przekazu do każdej z nich,
- oparcie promocji całego Budżetu Obywatelskiego o zrealizowane już projekty,
- zobowiązanie autorów projektów do udziału w spotkaniach z mieszkańcami,
- zorganizowanie i wypromowanie spotkań mieszkańców i autorów projektów i wprowadzenie informacji zarówno o ich zorganizowaniu, jak i przebiegu na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego,
- wprowadzenie w formularzu wniosku zgłoszenia projektu obowiązku szczegółowego opisu projektu, z podaniem jak największej ilości danych, w tym także danych dotyczących potencjalnych odbiorców, grup wiekowych, odpłatności, zapewnienia by był bardziej szczegółowy,
- wprowadzenie obowiązku dołączenia konkretnych załączników do pewnych rodzajów projektów:

- do wydarzeń i imprez - repertuaru, programu wydarzenia,
- do projektów infrastrukturalnych - szkice, mapy, plany,
- wprowadzenie obowiązku publikacji karty projektu wraz z załącznikami na stronie internetowej Budżetu Obywatelskiego i obowiązku umieszczenia (dla osób wykluczonych cyfrowo) informacji o projektach w miejscach publicznych – Urzędzie Miasta, ewentualnie - w szkołach, klubach seniora wraz z późniejszą oceną karty projektu,
- wprowadzenie do Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego przedstawicieli służb, które opiniować będą projekt w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
- zorganizowanie spotkań informacyjno-konsultacyjnych dotyczących kierowania nowych projektów z przedstawicielami podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie projektów w przyszłości, zwłaszcza pod względem oceny techniczno - prawnej i szacowania,
- wprowadzenie promocji świadomego głosowania,
- wprowadzenie w głosowaniu elektronicznym weryfikacji poprzez podanie numeru PESEL - w celu zapobiegnięcia nadużyciom przy oddawania głosów w tej formie,
- z myślą o seniorach, osobach wykluczonych cyfrowo i niekorzystających z telefonu komórkowego, organizację mobilnych punktów do głosowania, w których głos będzie można oddać przy pomocy urzędników Urzędu Miasta, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

4. Podsumowanie

Podsumowując zestawione powyżej wyniki ankiet ewaluacyjnych, można stwierdzić, że bialski Budżet Obywatelski 2023 został oceniony dobrze i nie wymaga rewolucyjnego przekształcenia. Budżet Obywatelski jest procesem ogólnej zmiany i przejawem dążenia do doskonałości. Ewaluacja zeszłorocznej VIII edycji budżetu jest pierwszą w miejskiej historii Budżetu Obywatelskiego. Ewaluacja zawsze sprzyja szukaniu rozwiązań najbardziej odpowiadającym potrzebom mieszkańców. Kolejne pozwolą na szerszą analizę i diagnozę potrzeb w zakresie partycypacji obywatelskiej. Budżet Obywatelski wspomagany edukacją o nim, kształtuje postawy obywatelskie i myślenie mieszkańców o swojej lokalnej ojczyźnie. Warto zatem dołożyć wszelkich starań, by mankamenty i niedociągnięcia nie wypaczyły tej słusznej idei, której podstawą jest wzajemne zaufanie mieszkańców, urzędników, polityków, jednakże najcenniejszy w tym aspekcie jest kapitał społeczny i o nim należy pamiętać, wprowadzając kolejne zmiany i ulepszenia.

Wszystkim, którzy wypełnili ankietę ewaluacyjną dziękujemy za zaangażowanie, poświęcony czas i zachęamy do aktywnego udziału w kolejnych edycjach Budżetu Obywatelskiego.

Ewaluacja Budżetu Obywatelskiego 2023 została przeprowadzona przez pracowników Referatu Wspierania Przedsiębiorczości Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej na podstawie § 14 Uchwały Nr LII/43/2023 z 26 maja 2023 roku Rady Miasta Biała Podlaska w sprawie wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawie budżetu obywatelskiego

Biała Podlaska, 7 lutego 2024 r.

PREZYDENT MIASTA
Michał Litwiński

